

РЕШЕНИЕ

№ 2850

гр. София, 29.01.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 53 състав,
в публично заседание на 21.01.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Полина Величкова

при участието на секретаря Валентина Христова, като разгледа дело номер **7988** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 126 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл. 93, ал. 10 от Закона за опазване на околната среда /ЗООС/.

Образувано е по жалба от “Месокомбинат Добруджа” АД, депозирана чрез адв. Д., против Решение № РУ-56-ПР/ 2024 г. от 12. 07. 2024 г. на директора на РИОСВ - Р., с което е взето решение за извършване на оценка на въздействието върху околната среда за инвестиционно предложение “Възстановяване производствената дейност на предприятие за месодобив и месопреработка /месокомбинат “Д.”/, разположено в Индустриална зона на [населено място]”.

В жалбата се сочат подробни аргументи за незаконосъобразност на оспорения акт, като се иска неговата отмяна.

В съдебното заседание оспорващото дружество се представлява от адв. Д., която поддържа жалбата и моли същата да бъде уважена.

Ответникът – директорът на РИОСВ – Р. чрез своя процесуален представител юрк. В. оспорва основателността на жалбата.

Административен съд – София град, след като обсъди доводите на страните и прецени приетите по делото писмени доказателства, приема за установено следното:

С вх. на РИОСВ – Р. № АО-1292-/12/ от 19. 04. 2024 г. и предвид указателно писмо на административния орган с изх. № АС-1292-8/ 4. 04. 2024 г., „Месокомбинат Добруджа“ АД е депозирало искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за инвестиционно предложение “Възстановяване производствената дейност

на предприятие за месодобив и месопреработка /месокомбинат “Д.”/, разположено в Индустриална зона на [населено място]”.

Месокомбинатът, чиято дейност се цели да бъде възстановена, е построен като такъв през 70-те години на XX-ти век и е въведен в експлоатация през месец декември 1974 г. Производствена дейност в обекта е извършвана до 2013 г., след което производствените сгради и съоръжения не са използвани. Намерението на “Месокомбинат Добруджа” АД предвижда възобновяване на извършваната производствена дейност по месодобив и месопреработка, в рамките на съществуващите производствени сгради и съоръжения, при намаляване на утвърдения капацитет на предприятието. Кланицата на комбината е с производствен капацитет 70 т. трупно месо за денонощие.

Планирано е да се използват съществуващите производствени сгради и съоръжения. Не се предвижда изграждане на нови производствени мощности и увеличаване на производствения капацитет. В рамките на предприятието ще се добива 48 тона / 24 часа трупно месо, като 5 тона от него ще се използва за суровина за месо в преработвателната част от предприятието, а останалите 43 тона ще реализират на свободния пазар. Ще се извърши ремонт и реновиране на сгради и съоръжения, включително пречиствателни.

На основание чл. 7, ал. 2, т. 2, буква б/ от Наредбата за ОВОС, информацията за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС е изпратена до Регионална здравна инспекция - С. за извършване на консултации по отношение на риска за човешкото здраве. Получено с становище от специализирания компетентен орган, вх. № АО-1292-15/08. 05. 2024 г., съгласно което ИП не предполага негативно влияние върху човешкото здраве.

С Решение по оценка на въздействието върху околната среда /ОВОС/ № 22/31. 05. 1994 г. на директора на РИОСВ - Р., е разрешена реализацията на проект за обект: Пречиствателна станция за отпадъчни води /ПСОВ/ с инвеститор „М.“ ЕООД [населено място]. ПСОВ е въведена в експлоатация с Разрешение за ползване № 13 от 12. 07. 1994 г. Предвидена е за физико-механично, химично и биологично пречистване на формираните отпадъчни води от дейността. Дружеството, извършвало производствена дейност в периода след 2000 г. „Меком” АД/ е било титуляр на Разрешително за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води в повърхностни води № 1018/15. 12. 2003 г. и № 1018-1/15. 12. 2006 г., издадено от МОСВ, продължено с Решение № 86/2010 г. и Разрешително № 03140025/ 2010 г. на МОСВ. Поради спиране производствената дейност, разрешителното за заустване не е продължено и е с изтекъл срок.

Намерението на дружеството във връзка с инвестиционното предложение не предвижда промяна в технологията на пречистване и използваните съоръжения.

За извършваното водовземане в периода на експлоатация на предприятието /1974 г. – 2013 г./ е било издадено Разрешително за водовземане от подземни води № 100125/ 12. 09. 2003 г. от директора на Б. дирекция „Д. район“ с център [населено място] /БДДР/. Поради спиране на производствената дейност, разрешителното водовземане не е продължено и е с изтекъл срок.

Като неразделна част от производствената дейност, дружеството планира възобновяване на извършваното водовземане от подземни води чрез съществуващото водовземно съоръжение - тръбен кладенец, разположен в ПИ с идентификатор 41143.175.33 по КК на [населено място], [община], област С., за което е

необходимо издаване на ново Разрешително за водовземане от подземни води чрез съществуващо водовземно съоръжение по реда на Закона за водите; издаване на разрешително за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води в повърхностни води за експлоатация на съществуващи обекти по реда на Закона за водите; както и съответната регистрация на производствен обект за производство на храни в системата на БАБХ.

Във връзка с намерението си за възобновяване на дейността, „Месокомбинат Добруджа” АД е иницирило процедура по издаване на ново Разрешително за водовземане от подземни води от съществуващ водоизточник пред директора на БДДР — П.. С т. 1.3. от писмо изх. № РР-02-350/1/ от 15. 02. 2024 г. на директора на БДДР – П. от дружеството е изискано „Решение/становище на компетентния орган, съответстващо на целите, за които ще се ползва водата“.

Предвид даденото указание от директора на БДДР, дружеството е депозирало в РИОСВ - Р. уведомление за инвестиционно предложение с вх. № АО-1292/ 07. 03. 2024 г. На основание чл. 4а от Наредбата за условията и реда за извършване на ОВОС /Наредбата за ОВОС/ директорът на РИОСВ — Р. е направил консултация с БДДР. В становище на БДДР с изх. № ПУ-01-200-1 от 29. 03. 2024 г. /л. 30-34 от делото/ е посочено, че реализирането на промяна на ИП за „Възстановяване на производствената дейност на предприятие за месодобив и месопреработка /месокомбинат „Д.“/, разположен в индустриалната зона на [населено място]“, е допустимо спрямо целите и мерките за постигане на добро състояние на водите, определени в ПУРБ и Д. район, при спазване на мерките, посочени в т. 1.1.2 от становището.

По отношение на отпадъчните води в становището е отразено, че за ЛПСОВ следва да се вземат предвид разпоредбите в чл. 126 и чл. 130 от ЗВ, като лицата, които осъществяват експлоатацията на пречиствателните съоръжения, са длъжни да ги поддържат в техническа и експлоатационна изправност и да осигуряват непрекъснато нормалната им експлоатация; да извършват лабораторни анализи и мониторинг на функционирането на пречиствателните съоръжения, както и да съхраняват резултатите от анализа и мониторинга при условията на чл. 174 от ЗВ.

Отразено е, че потенциалните въздействия от реализиране на ИП са описани и взети предвид при направените заключения за допустимост в т. 1 от становището.

В т. 5 от становището — „Мотивирана оценка на значителното въздействие върху водите и водните екосистеми“ е посочено, че реализирането на Промяна на ИП за „Възстановяване на производствената дейност на предприятие за месодобив и месопреработка /месокомбинат „Д.“/, разположен в индустриалната зона на [населено място]“, е допустимо спрямо ПУРБ и ПУРИ в Д. район, при спазване на мерките, посочени в т. 1, законовите изисквания в т. 2 на настоящото становище, а за терените, попадащи в поясите на СОЗ - и забраните, ограниченията и ограниченията при доказана необходимост, съгласно Заповед № 20/ 31. 08. 2004 г.

Дадено е заключение, че чл. 93, ал. 9, т. 3 от ЗООС е неприложим за конкретното инвестиционно предложение.

С писмо с изх. № АО-1292/8/ от 4. 04. 2024 г. директорът на РИОСВ - Р. е определил приложимата процедура по реда на ЗООС. Класифицирани са планираните от дружеството инвестиции като такива, попадащи в обхвата на две отделни хипотези от Приложение № 22 към ЗООС, т. 7 „Предприятия в хранителната промишленост“, а именно: буква „б“ — „Пакетиране и консервиране на растителни и животински

продукти” и буква „е” — „Кланици”. Поради това на дружеството е указано, че на основание чл. 93, ал. 1, т. 2 от ЗООС, за ИП следва да се проведе процедура по преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС.

В изпълнение на даденото указание, с вх. на РИОСВ – Р. № АО-1292-12/ от 19. 04. 2024 г. дружеството е депозирало искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, ведно с информация по Приложение № 2 към чл. 6 от Наредбата за ОВОС. На основание чл. 7, ал. 2, т. 2, буква „б“ от Наредбата за ОВОС директорът на РИОСВ - Р. е направил консултация с РЗИ — С., по отношение на риска за човешкото здраве. С вх. № АО-1292-15/-8. 05. 2024 г. директорът на РЗИ — С. е преценил, че инвестиционното предложение не предполага негативно влияние върху човешкото здраве.

На основание горните становища, директорът на РИОСВ - Р. е издал и процесното Решение № РУ-56-ПР/ 2024 г. от 12. 07. 2024 г. за извършване на ОВОС за инвестиционното предложение „Възстановяване на производствената дейност на предприятие за месодобив и месопреработка /месокомбинат „Д.”/, разположено в Индустриалната зона на гр. С..

Административният орган е изложил следните съображения, като е следвал разписаната в чл. 93, ал. 4 от ЗООС преценка по отделните параметри:

По отношение на част I - Характеристики на инвестиционното предложение: размер, засегната площ, параметри, мащабност, обем, производителност, обхват; взаимовръзка и кумулиране с други съществуващи и/или одобрени инвестиционни предложения; използване на природни ресурси, земните недра, почвите, водите и на биологичното разнообразие; генериране на отпадъци; замърсяване и вредно въздействие; риск от големи аварии и/или бедствия; рискове за човешкото здраве, административният орган е приел, следното:

1. Възобновява се дейността на предприятие с промишлен характер кланица с производствен капацитет над 50 тона трупно месо за денонощие /дейност в обхвата на Приложение № 4 към чл. 117, ал. 1 от ЗООС/. В случая, на етап уведомление за инвестиционно предложение, е заявен производствен капацитет на предприятието 70 тона / 24 часа трупно месо. Впоследствие, възложителят уведомява РИОСВ-Р. /писмо с вх. № АО-1292-1/14. 03. 2024 г./, че предприятието ще работи с променен капацитет 48 тона /24 часа трупно месо. ИП е с голяма мащабност и представлява промишлено предприятие от хранителната индустрия

2. На основание чл. 7, ал. 2, т. 1 от Наредбата за ОВОС, след внасяне на информация за преценяване на необходимостта от извършване на оценка на въздействието върху околната среда, на дата 13.05.2024 г. е извършено посещение на място на производствената площадка, при която е констатирано, че:

- Предприятието се състои от „старо“ тяло и „ново“ тяло. Започнал е ремонт на новото тяло, т.е. очевидно ИП има и фаза на строително-монтажни работи, която фаза не е описана в представената в РИОСВ - Р. информация за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС. По смисъла на Закона за устройство на територията, „Строителни и монтажни" са работите, чрез които строежите се изграждат, ремонтират, реконструират, преустройват, поддържат или възстановяват;
- К. линии са оборудвани;
- На територията на площадката е налична локална пречиствателна станция за отпадъчни води /ЛПСОВ/, състояща се от механично, химично и биологично

стъпало, както и оборудване към нея. Наблюдава се корозия на голяма част от съоръженията и пукнатини по бетоновите резервоари/басейни, т.е. изградената ЛПСОВ не е в добро експлоатационно състояние. В резултат на проверката, чрез предписание, е изискана допълнителна оценка за текущото техническо и експлоатационно състояние на съществуващата ЛПСОВ и канализационното трасе, предназначено за заустване на отпадъчните води в р. Д.. Такава допълнителна оценка е представена на дата 27. 05. 2024 г. Същата дава само визуална представа за състоянието на отделните поделемени на ЛПСОВ, но не и оценка за техническата и експлоатационна изправност. Представен е единствено технологичният път на отпадъчната вода. Същевременно, експертното становище не препоръчва ремонт на съоръжения, подмяна на оборудване и други, въпреки, че съоръженията са на открито и са налични корозия и пукнатини по съоръженията. По отношение на канализационното трасе, предназначено за заустване на отпадъчните води в р. Д., отново направената оценка е визуална, като липсват основни данни за дължина на трасето, брой ревизионни шахти с географски координати, състояние на заустващото съоръжение.

3. В разработената информация количествата и концентрациите на замърсителите в отпадъчните води /на вход и на изход ПСОВ/ се базират само на литературни данни. Обуславя се необходимост задълбочено да се разгледат отделните потоци отпадъчни води, необходимостта от предварителното им пречистване, характер и натоварване, спрямо наличните възможности и капацитет на ПСОВ.

4. Инвестиционната инициатива е свързана с целогодишно използване на природен ресурс - подземни води, както и постоянно генериране на отпадъци, включително опасни, отпадъци от животински тъкани и СЖП. Същите изискват специално управление и обезвреждане.

5. Необходимо е да се направи адекватна оценка на потенциалните въздействия с негативен кумулативен ефект, разглеждано в съвкупност с други функциониращи предприятия на територията на [населено място] и [населено място], включително новозаявени и новореализирани ИП, след преустановяване работата на месокомбината.

6. Чрез ОВОС /представя се под формата на доклад по чл. 96, ал. 1 от ЗООС/, следва да се направи обхватна и реалистична оценка на влиянието на ИП по компонент „Води“, фактор „Отпадъци“ и разпространение на неприятни миризми, извън границата на производствената площадка.

По отношение на част II - Местоположението на инвестиционното предложение: съществуващо и одобрено земеползване; относителното изобилие, достъпност, качество и възстановителна способност на природните богатства; абсорбиционен капацитет на природната среда; засегнати елементи от Националната екологична мрежа; територии, свързани с инвестиционното предложение, в които нормите за качество на околната среда са нарушени или се смята, че съществува такава вероятност; ландшафт и обекти с историческа, културна или археологическа стойност; територии и/или зони и обекти със специфичен санитарен статут или подлежащи на здравна защита, на основание чл. 40, ал. 4 от Наредбата за ОС е прието, че не е необходимо към доклада за ОВОС да се изготвя самостоятелен доклад за оценка на степента на въздействие върху защитените зони от екологичната мрежа НАТУРА 2000.

По отношение на част III - Тип и характеристика на потенциалното въздействие върху

околната среда: степен и пространствен обхват на въздействието; естество на въздействието; трансграничен характер на въздействието; интензивност и комплексност на въздействието; вероятност за въздействие; очаквано настъпване, продължителност, честота и обратимост на въздействието; комбиниране с въздействия на други съществуващи и/или одобрени инвестиционни предложения; възможност за ефективно намаляване на въздействията, административният орган е посочил следното:

1. През периода 1999 г. - 2005 г. /след 2005 г. производствената дейност е силно намалена/, когато предприятието е функционирало при пълен капацитет, при пробонабиране на отпадъчни води на изход ПСОВ, редовно са установявани отклонения от емисионните норми по показателите БПК₅, неразтворени вещества, общ азот, общ фосфор, екстрахируеми вещества. В тази връзка са налагани текущи месечни санкции, като основание за отклоненията от емисионните норми е било неефективната работа на биологичното стъпало към ПСОВ. В този смисъл, при положение, че се запазва технологичната схема на пречистване, отново се очаква да настъпят отклонения от емисионните норми по определени показатели. Чрез разработването на доклад за ОВОС следва да се направи адекватна, осъвременена оценка за техническо и експлоатационно състояние на съществуващата ЛПСОВ и канализационното трасе, предназначено за заустване на отпадъчните води, както и да се разгледат и оценят алтернативни решения за схемата на пречистване на отпадъчните води.

2. Предвид, че отпадъчните води от кланиците съдържат азот и фосфор, съществува риск от еутрофикация на водоприемника.

3. Съществено е да се предвидят мерки за предотвратяване на неорганизирано изпускане на интензивно миришещи вещества, включително по време на транспортни дейности.

4. Предвид характера на ИП и предвидените в него дейности, се предполага, че въздействията от проектното предложение ще съпътстват целия период на реализация и експлоатация и тяхната степен и обхват следва да се разгледа и оцени в доклад за ОВОС.

5. При осъществяването на ИП следва да се предвидят конкретни мерки, свързани с избягване, предотвратяване или компенсирание на предполагаемите отрицателни въздействия върху околната среда.

По отношение на **част IV - Обществен интерес към инвестиционното** предложение административният орган е посочил, че с вх. №№ АО-1292-17/16.05.2024 г.; АО-1292-18/20.05.2024 г. и АО-1292- 19/21.05.2024 г. в РИОСВ - Р. са постъпили 3 бр. сигнали/жалби с адресант „Будни граждани С.". Изразените опасения са от потенциално негативно влияние върху здравето на хората и околната среда в резултат на възстановяване производствената дейност и техническото състояние на ЛПСОВ и хладилната инсталация, използваща амоняк, като хладилен агент. С писмо на РИОСВ-Р. с Изх. № АО-1292-22/29.05.2024 г. жалбите са изпратени до възложителя за вземане на отношение, изразяване на становище и осигуряване на обществен достъп до същото. В отговор е изразено становище на възложителя, Вх. № АО-1292-23/11.06.2024 г., до което е осигурен обществен достъп чрез публичните регистри с данни за извършване на процедурите по ОВОС на интернет адрес: <https://registers.moew.government.bg/ovos/lot/47255>. Представени са и протоколи от изпитване на амонячни вентили, автоматика и други, под налягане до 20 атмосфери,

както и протоколи от изпитване на дебелината на амонячните съдове и тръбопроводи. След осигуряването на обществен достъп до изразеното становище от възложителя, в деловодството на РИОСВ-Р. не са постъпвали други възражения/становища.

Директорът на РИОСВ - Р. е приел, че за провеждане на процедурата по ОВОС, възложителят на инвестиционното предложение трябва да предприеме следните действия:

1. Да възложи изготвяне на задание за обхват и съдържание на доклад за ОНОС, за ИП в неговата цялост, което да бъде съобразено с изискванията на чл. 10, ал. 3 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда /Наредбата за ОВОС/ и информацията, получена при консултациите по чл. 9 на Наредбата. Възложителят изготвя справка за извършените консултации и за мотивите за приетите и неприетите бележки и препоръки;

2. Да проведе задължително консултации по заданието с РИОСВ - Р. и с други специализирани ведомства и засегнатата общественост, съобразно характеристиките на ИП. По отношение на съдържанието и обхвата на оценката на здравно-хигиенните аспекти на околната среда и риска за човешкото здраве, на основание чл. 10, ал. 7 от Наредбата за ОВОС, трябва да се проведат консултации и с Регионална здравна инспекция - С.;

3. Да възложи изготвянето на доклад за ОВОС на колектив от експерти, с ръководител, които притежават образователно-квалификационна степен „магистър" и удовлетворяват изискванията на чл. 83 на Закона за опазване на околната среда /ЗООС/. Изготвянето на доклада за ОВОС трябва да е в съответствие със заданието, в което е отразена информацията от всички проведени консултации и изискванията на чл. 96, ал. 1 на ЗООС;

4. Да внесе в РИОСВ - Р. изготвения доклад за ОВОС и приложенията към него за оценка на качеството, предвид разпоредбата на чл. 13, ал. 1 на Наредбата за ОВОС. В тази връзка се подава искане за издаване на решение по ОВОС по образец, съгласно Приложение No 8 на Наредбата. При внасянето на документацията се заплаща такса в размер на 700 лв. на основание чл. 1, ал. 5, т. 2, буква "б" на Тарифата за таксите, които се събират в системата на Министерство на околната среда и водите.

В хода на съдебното производство е допусната и изготвена съдебно-екологична експертиза, в която вещото лице е посочило, че не се очаква предвиденото заустване да окаже негативно въздействие върху елементите за качество на водите и да доведе до влошаване на екологичния потенциал и /или химично състояние на водното тяло, както и до непостигане на поставената екологична цел и при условие че се спазват мерките, посочени в т. 1.1.2. на становището на БДДР. Посочено е също, че ИП не предполага негативно влияние върху човешкото здраве, като в хода на процедурата липсват данни, съгласно които да се очаква неблагоприятно въздействие върху околната среда по фактор отпадъци и СЖП. Вещото лице е уточнило, че макар предприятието да има промишлен характер, е неправилно обвързването му с наличие на потенциал за отрицателно въздействие върху компоненти и фактори на околната среда. Посочено е, че базовото състояние на площадката и околната среда не може да бъде оценено, тъй като вече е повлияно от разглежданата производствена дейност и наличните производствени сгради и мощности. В този смисъл не може да се оцени и бъдещото въздействие, тъй като липсва съпоставимост с базовото състояние.

Вещото лице е направило извод, че при експлоатация на наличната ЛПСОВ и

спазване на индивидуалните емисионни ограничения, липсва риск от еутрофикация при водоприемника на пречистени отпадъчни води.

Уточнено е, че в конкретното инвестиционно предложение не са налични данни за разпространение на интензивно миришещи вещества в резултат на специфичната производствена дейност към населението. При извършване на редовни проверки и мониторинг на изпусканите вещества от страна на дружеството и транспортната фирма, и при условие, че не се надвишават определените от законодателството норми, може да се приеме, че няма нужда от допълнителни мерки.

В заключението е отразено също, че допълнителни мерки, свързани с избягване, предотвратяване или компенсиране на предполагаеми отрицателни и въздействия върху околната среда не са необходими. При възстановяването на производствената дейност ще се използват съвременни технологии, които значително намаляват риска от замърсяване. Системите за транспорт, складиране и обработка на суровините суровините и отпадъците ще предотвратят всякакво неорганизирано изпускане на замърсители, поради което допълнителните мерки се считат за ненужни. Вещото лице е уточнило, че предвидените дейности по инвестиционното предложение не попадат в обхвата на чл. 93, ал. 1 от ЗООС. Инвестиционното предложение, за което в РИОСВ – Р. е било депозирано уведомление, не попада нито в обхвата на Приложение № 1 на ЗООС, нито в обхвата на Приложение № 2 на ЗООС, тъй като това не е разширение и/или изменение на одобрения проект и не може да доведе значително отрицателно въздействие върху околната среда.

При постановяване на своя съдебен акт съдът се довери на заключението на изготвената по делото експертиза, тъй като е изготвена от компетентно вещо лице и отговаря в пълнота на поставените задачи.

При така установено от фактическа страна, съдът приема от правна страна следното:

Жалбата е подадена в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК срещу подлежащ на обжалване индивидуален административен акт и от надлежна страна, за която е налице интерес от оспорване, поради което същата е процесуално допустима.

При преценка на нейната основателност, съдът взе предвид следното:

Обжалваното решение е издадено от компетентен административен орган – директорът на РИОСВ - Р., в съответствие с чл. 93, ал. 3 във вр. с ал. 1 от ЗООС. Спазена е установената писмена форма. Уведомени са компетентните органи и засегнатата общественост и е проведена е консултация с РЗИ – С., в чието заключение е обективизиран извод, че реализацията на инвестиционното предложение няма да окаже отрицателно въздействие върху компонентите на околната среда и възникване на здравен риск за населението на [община].

С Решение № РУ-56-ПР/ 2024 г. от 12. 07. 2024 г. на директора на РИОСВ – Р., издадено на основание чл. 93, ал. 1, т. 2 от ЗООС е взето решение за извършване на оценка на въздействието върху околната среда за инвестиционно предложение “Възстановяване производствената дейност на предприятие за месодобив и месопереработка /месокомбинат “Д.”/, разположено в Индустриална зона на [населено място]”.

Съгласно чл. 93, ал. 1, т. 2 от ЗООС необходимостта от извършване на ОВОС се преценява за всяко разширение или изменение на инвестиционни предложения съгласно приложение № 2, които вече са одобрени или са в процес на одобряване, изпълнени са или са в процес на изпълнение, ако това разширение или изменение

може да доведе до значително отрицателно въздействие върху околната среда. В конкретния случай дейността на дружеството е класифицирана като такава по т. 7 от Приложение 2 към ЗООС – б. „б“ „Пакетиране и консервиране на растителни и животински продукти“ и б. „е“ – „Кланици“.

Безспорно е установено в настоящото производство, че с конкретното инвестиционно предложение се предвижда възобновяване на производствената дейност на „Месокомбинат Д.“ АД. Производствената дейност е извършвана до 2013 г., след която година производствените сгради и съоръжения не са използвани. Кланицата на комбината е с производствен капацитет 70 т. трупно месо за денонощие.

Планирано е да се използват съществуващите производствени сгради и съоръжения. Не се предвижда изграждане на нови производствени мощности и увеличаване на производствения капацитет. В рамките на предприятието ще се добива 48 тона / 24 часа трупно месо, като 5 тона от него ще се използва за суровина за месо в преработвателната част от предприятието, а останалите 43 тона ще реализират на свободния пазар.

Възобновяването на производствена дейност в настоящия случай не може да бъде разглеждано като разширение или изменение на одобрено и изпълнено предложение, тъй като не се планира увеличаване на производствения капацитет и не се въвеждат нови технологии или производствени процеси, които биха довели до съществено изменение в потенциалното въздействие върху околната среда.

Неподкрепено остава твърдението на административния орган в писменото възражение срещу изготвената по делото експертиза, че капацитетът на обекта е 40 т. месодобив на ден и в този смисъл предвиденият капацитет в ИП от 48 т. на ден представлява разширение на дейността. Действително, с Протокол на приемателната комисия на обект „Мекосомбинат“ – [населено място] от 11. 12. 1974 г. първоначално определеният капацитет е бил 40 т. месодобив на ден. Същевременно обаче не се оспорва от страните в хода на административното производство, че производственият капацитет на предприятието е 70 т. на ден. Напротив - това изрично е отбелязано в обжалваното решение. Поради това първоначалният производствен капацитет на предприятието е неотносим към преценката дали е налице разширяване на производствената дейност, доколкото не се оспорва от страните, че към момента на преустановяване на дейността през 2013 г. същият е бил значително увеличен – 70 тона на ден.

Именно последният разрешен капацитет на предприятието към момента на преустановяване на неговата дейност през 2013 г. е сравнимата база с предвидения в ИП капацитет /който в конкретния случай е 48 тона на ден/, като неприложим при извършването на преценка относно предпоставките на чл. 93, ал. 1, т. 2 от ЗООС е първоначално разрешеният капацитет на предприятието през 1974 г.

След като капацитетът на дейността на предприятието /месодобив и месопреработка/ не се увеличава и остава в рамките на вече одобрените параметри от 70 тона на ден, тогава не може да се приеме, че има разширение или изменение на инвестиционното предложение и е налице хипотезата на чл. 93, ал. 1, т. 2 от ЗООС.

В обжалваното решение не се установява и не се уточнява дейността, която представлява твърдяното разширение или изменение на ИП и която ще доведе до значително отрицателно въздействие върху околната среда. Липсата на мотиви в тази насока значително пречатства както правото на защита на оспорващото дружество, така и проверката на съда за законосъобразност на акта и е достатъчно основание за

неговата отмяна.

Неясно остава в оспорвания акт по какъв начин извършваните ремонтни дейности се обвързват с евентуално разширяване на дейността на предприятието. Наличието или липсата на строеж е относимо към преценката по чл. 93, ал. 1, т. 2 от ЗООС, ако този строеж е обвързан с разширяване или изменение на производствената дейност. Такива мотиви обаче не са изложени от административния орган, поради което не може да бъде прието, че извършваните ремонтни дейности представляват разширение или изменение на производствената дейност на предприятието.

Поради това в конкретния случай не може да се направи извод, че е приложима разпоредбата на чл. 93, ал. 1, т. 2 от ЗООС за извършване на оценка на въздействието върху околната среда за инвестиционното предложение.

Дори да се приеме, че дейността на предприятието попада в хипотезата на чл. 93, ал. 1, т. 2 от ЗООС, то отново не са налице основания за изготвяне на оценка по ОВОС, поради следните съображения:

Относно преценката в оспорвания акт за необходимост да се направи обхватна и реалистична оценка на влиянието на ИП по компонент „Води“.

В част III, т. 1 от мотивите на обжалвания административен акт е прието, че чрез разработването на доклад за ОВОС следва да се направи адекватна, осъвременена оценка за техническо и експлоатационно състояние на съществуващата ЛПСОВ и канализационното трасе, предназначено за заустване на отпадъчните води, както и да се разгледат и оценят алтернативни решения за схемата на пречистване на отпадъчните води.

Същевременно от становището на БДДР с изх. № ПУ-01-200-1/ 29. 03. 2024 г., се установява, че не се очаква предвиденото заустване да окаже негативно въздействие върху елементите за качество на водите и да доведе до влошаване на екологичния потенциал и/или химично състояние на водното тяло, като и до непостигане на поставените екологични цели и при условие, че се спазват мерките, посочени в т. 1.1.2 от становището. Посочено е също, че инвестиционното предложение е допустимо спрямо целите и мерките за постигане на добро състояние на водите, определени в ПУРБ на Д. район.

Съгласно изготвената по делото експертиза, наличното локално пречиствателно съоръжение за отпадъчни води /ЛПСОВ/ към месокомбината е изградено през 90-те години на миналия век и е въведено в експлоатация с Разрешение за ползване № 13/ 12. 07. 1994 г. Експлоатацията на ЛПСОВ сама по себе си е основна мярка за предотвратяване на отрицателното въздействие на отпадъчните води.

В изготвената по делото експертиза вещото лице е посочило, че по отношение на заустването на отпадъчни води в повърхностен воден обект са поставени конкретни мерки, сред които е и прилагане на екологични практики или най-добрите налични техники за ограничаване на отвеждането в подземните води на замърсяващи вещества. В информацията за преценяване необходимостта от извършване на ОВОС е предоставена технология на съществуващата локална пречиствателна станция, като от страна на възложителя е изготвена оценка на всяко едно от съоръженията и е доказано пълно съответствие.

Предвид това от събраните по делото доказателства, включително и от приетата по делото експертиза се установява, че липсват данни, съгласно които да се очаква предвиденото заустване на отпадъчни води да окаже негативно

въздействие върху елементите за качество на водите и да доведе до влошаване на екологичния потенциал и/или химичното състояние на водното тяло на р. Д..

В тази връзка неоснователно ответникът в своето писмено становище по приетата експертиза твърди, че е пренебрегнат въпросът за състоянието на пречиствателното съоръжение. Съгласно чл. 188, ал. 1, т. 1 от Закона за водите Директорът на басейновата дирекция или оправомощени от него длъжностни лица контролират състоянието и проводимостта на речните легла и на заустващите съоръжения;

Видно от становището на директора на БДДР, в него компетентният орган не е направил заключение за лошо състояние на заустващото съоръжение.

Съгласно чл. 151, ал. 4, т. 2 от ЗВ министърът на околната среда и водите чрез регионалните инспекции по околната среда и водите в границите на териториалния им обхват:

1. провежда мониторинга на отпадъчните води;
2. контролира обектите, формиращи отпадъчни води, включително пречиствателните станции на населените места, параметрите и изпълнението на условията и изискванията в издадените разрешителни за заустване на отпадъчни води и комплексните разрешителни, издадени по реда на Закона за опазване на околната среда;
3. контролира аварийните изпускания на отпадъчни води;
4. поддържа база данни за извършения мониторинг, включително собствен мониторинг на титулярите на издадени разрешителни, за количествените и качествените характеристики на отпадъчните води и за контрол за състоянието на отпадъчните води;
5. поддържа в актуално състояние списъците на обектите, които формират емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества, общи и специфични замърсители.

Предвид това състоянието на ЛПСОВ не би могло да бъде основание за извършване на оценка по ОВОС, доколкото същото подлежи на мониторинг от страна на БДДР, която в конкретния случай е приела, че реализацията на намерението на дружеството няма да доведе до значително отрицателно въздействие върху компонент „води“.

Съгласно чл. 2, ал. 2, т. 6, б. „а“ от Наредба № 1 / 10. 10. 2007 г. за проучване, ползване и опазване на подземните води /Наредбата/ оценка на кумулативното въздействие на съществуващите, разрешени по реда на Закона за водите, и бъдещи дейности, одобрени/съгласувани по реда на Закона за опазване на околната среда и/или Закона за биологичното разнообразие върху елементите по чл. 42 и 72, определящи условията за добро състояние на подземните водни тела в процеса на прилагане на плана за управление на речните басейни:

а/ в рамките на процедурата по глава шеста от Закона за опазване на околната среда и/или чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие;

Съгласно чл. 26, ал. 1 от Наредбата, за опазване на подземните води от замърсяване и влошаване се извършват оценки в рамките на процедурите по глава шеста от Закона за опазване на околната среда и/или чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие за съответствието на инвестиционните предложения с изискванията за постигане на добро състояние на подземните води. Разпоредбата на чл. 26, ал. 2 от Наредбата предвижда, че оценките по ал. 1 се представят със становището за допустимост по чл. 155, ал. 1, т. 23 от Закона за водите и включват:

1. информация за подземното водно тяло съгласно действащия план за управление на

речните басейни и показателите, по които водното тяло е оценено в риск или в състояние, по-ниско от добро;

5. данни за установените към момента и очакваните в резултат от реализиране на инвестиционното предложение замърсяващи вещества и/или показатели на замърсяване;

8. информация за опасността от пряко или непряко отвеждане на замърсители в подземните води;

Съгласно т. 5 от становището на БДДР, реализирането на Промяна на ИП за „Възстановяване на производствената дейност на предприятие за месодобив и месопреработка /месокомбинат „Д.“/, разположен в индустриалната зона на [населено място]“ е допустимо спрямо ПУРБ и ПУРИ в Д. район, при спазване на мерките, посочени в т. 1, законовите изисквания в т. 2 на настоящото становище, а за терените, попадащи в поясите на СОЗ - и забраните, ограниченията и ограниченията при доказана необходимост, съгласно Заповед № 20/ 31. 08. 2004 г.

Предвид това директорът на БДДР е дал своето заключение за допустимост на ИП, без извършване на ОВОС по чл. 2б, ал. 2, т. 10, б „а“ на Наредбата.

Във връзка с твърдението в обжалвания акт, че отпадъчните води от кланиците съдържат азот и фосфор, поради което съществува риск от еутрофикация на водоприемника, съдът приема следното:

Вещото лице е посочило в своята експертиза, че се очаква замърсената вода да е със следните характеристики:

Дебит – 108 куб.м./час

Работни часове – 8

БПК – 1740 мг/л

Азот – 1000 мг/л

Суспендирани неразтворени примеси – 1100 мг/л.

В приетата по делото експертиза е уточнено, че в изпълнение на условията на издадени разрешителни за заустване, дружествата са длъжни да извършват мониторинг по посочени показатели във връзка с качеството на водата, като това гарантира, че нивата на азот и фосфор ще бъдат регулярно проследявани, с цел да не превишават допустимите граници. В зависимост от обема на водоприемника, в случая р. Д. и дебита на отпадъчните води, може да се получи значително разреждане на хранителните вещества. Това би намалило ефекта от евентуално натрупване на азот и фосфор, което прави еутрофикацията по-малко вероятна.

Следва да се отбележи, че и съгласно т. 5 от становището на БДДР, реализирането на промяна на ИП за „Възстановяване на производствената дейност на предприятие за месодобив и месопреработка /месокомбинат „Д.“/, разположен в индустриалната зона на [населено място]“, е допустимо спрямо ПУРБ и ПУРИ в Д. район, при спазване на мерките, посочени в т. 1, законовите изисквания в т. 2 на настоящото становище, а за терените, попадащи в поясите на СОЗ и забраните, ограничения и ограниченията при доказана необходимост, съгласно Заповед № 20/ 31. 08. 2004 г.

В заключението си вещото лице се е позовало на данни, получени преди преустановяване на дейността на месокомбината /приложени към материалите по делото/, видно от които контролираните показатели за допустимото съдържание на вредни вещества в производствените отпадъчни води, изпускани от дружеството, са в допустимите норми.

В приетата по делото експертиза е направен извод, че след намаляване на

производствения капацитет на дружеството, приложените към делото протоколи от извършен мониторинг на заустените отпадъчни води показват, че контролираните показатели са в допустимите норми и не са налагани санкции на дружеството. При експлоатация на наличната ЛПСОВ и спазване на индивидуалните емисионни ограничения, липсва риск от еутрофикация при водоприемника на пречистени отпадъчни води.

Поради това съдът приема, че немотивирано остава заключението в раздел I, т. 6 от Решение № РУ-56-ПР/ 2024 г. от 12. 07. 2024 г., че следва да се направи обхватна и реалистична оценка на влиянието на ИП по компонент води. Неясни в тази връзка остават съображенията, поради които е пренебрегнато становището на БДДР. В резултат на това съдът приема, че липсват мотиви, в които аргументите на директора на РИОСВ – Р. да бъдат ясно обективирани.

Относно преценката в оспорвания акт за необходимост да се направи обхватна и реалистична оценка на влиянието на ИП по фактор „Отпадъци“ и относно разпространението на неприятни миризми извън границата на производствената площадка.

От заключението на изготвената по делото съдебно-екологична експертиза се установява, че в конкретното инвестиционно предложение не са налични данни за разпространение на интензивно миришещи вещества, в резултат на специфичната производствена дейност. Посочено е също, че миризмите не са фактор, който се оценява по време на процедурата, тъй като тяхното наличие и концентрация не могат да бъдат измерени. Установява се също, че при извършване на транспортните дейности ще се използват специализирани транспортни средства или контейнери, които са проектирани така, че да предотвратяват изпускането на миришещи вещества. Транспортът ще се извършва със затворени херметически контейнери, които не позволяват на миришещите вещества да излизат в атмосферата дори по време на транспортиране.

Следва да се отбележи също така, че факторите, които замърсяват или увреждат околната среда, са изчерпателно изброени в чл. 5 от ЗООС, като сред тях не са класифицирани миризмите. Дори да се приеме, че същите оказват влияние върху човешкото здраве и поради това подлежат на преценка по чл. 8, ал. 1, т. 5 от Наредбата за ОВОС, съгласно становището на РЗИ С. с изх. № 10-10-1/ 08. 05. 2024 г., при реализацията и експлоатация на ИП не се очаква негативно въздействие върху населението.

Неоснователно в тази връзка е твърдението в писменото възражение срещу приетата експертиза, че вещото лице е следвало да изследва времето и мястото за престой на транспортните средства, доставящи живи животни, количествата торови маси, генерирани при предкланичния престой на животните и начина и мястото им на съхранение, необходимото време да съхранение на престой на СЖП, преди предаването им на екарисаж, както и с каква периодичност ще се извозват СЖП.

Такова изследване в конкретния случай не е необходимо, доколкото миризмите не са класифицирани като фактор по чл. 5 от ЗООС.

Евентуалните законодателни намерения за ограничаването на неприятни миризми, на които се позовава ответникът и които към момента на издаване на акта, а и към настоящия момент, не са реализирани, са неотносими към преценката за законосъобразност на Решение № РУ-56-ПР от 12. 07. 2024 г. на директора на РИОСВ - Р. в тази част.

В експертизата изрично е посочено, че изискване на компетентния орган по безопасност на храните – БАХБ е формираните странични животински продукти /СЖП/ да се съхраняват в затворени съдове в рамките на затворени помещения или хладилен склад. Не се предполага значителен престой на формираните СЖП в рамките на производствената площадка, тъй като дружеството е представило сключен договор за предаване на СЖП към външно юридическо лице, експлоатиращо екарисаж – „Екарисаж – Варна“ ЕООД.

По отношение на фактор отпадъци и СЖП изрично вещото лице е уточнило, че предварителното им съхранение е разписано в съответствие с нормативните изисквания.

Поради това не може да се приеме, че в конкретния случай е налице основание за извършване на оценка по ОВОС на влиянието на ИП по фактор „Отпадъци“ и относно разпространението на неприятни миризми извън границата на производствената площадка.

Следва да се уточни също, че нито в констативно-съобразителната част на решението, нито в неговите мотиви е конкретизирано кои са отпадъците, които се очаква да бъдат генерирани, включително и опасни, като единствено са споменати СЖП, без да се съобрази разпоредбата на чл. 2, ал. 2, т. 7, б. „б“ от Закона за управление на отпадъците, съгласно която законът не се прилага за странични животински продукти, включително преработени продукти, попадащи в приложното поле на Регламент /ЕО/ № 1069/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. за установяване на здравни правила относно странични животински продукти и производни продукти, непредназначени за консумация от човека, и за отмяна на Регламент /ЕО/ № 1774/2002 /Регламент за страничните животински продукти/ /ОВ, L 300/1 от 14 ноември 2009 г./, наричан по-нататък "Регламент /ЕО/ № 1069/2009", с изключение на животинските продукти, предназначени за изгаряне, депониране или използване в инсталация за биогаз или компост.

Неправилно в писменото възражение по изготвената експертиза е посочено, че вещото лице е следвало да отрази какви според него опасни отпадъци ще се генерират на фазата на експлоатация. В противовес на това твърдение, съдът приема, че посочването на опасните отпадъци е задължение на административния орган, който следва да ги конкретизира в решението за преценяване на необходимостта от ОВОС и така да позволи на дружеството да разбере мотивите на директора на РИОСВ – Р. по отношение на фактор „Отпадъци“. Непосочването на вида на отпадъците в конкретния случай е довело и до липса на мотиви в оспорвания акт в тази част.

В част I, т. 5 от оспорваното решение директорът на РИОСВ – Р. е посочил, че е необходимо е да се направи адекватна оценка на потенциалните въздействия с негативен кумулативен ефект, разглеждано в съвкупност с други функциониращи предприятия на територията на [населено място] и [населено място], включително новозаявени и новореализирани ИП, след преустановяване работата на месокомбината. Същевременно обаче не е представена каквато и да било яснота кои други инвестиционни предложения - съществуващи, одобрени или бъдещи, могат да доведат до кумулативни отрицателни въздействия. Предоставянето на свободна преценка на дружеството за подбор на предприятията, които да включи при оценката на потенциалните въздействия с негативен кумулативен ефект, е незаконосъобразно, тъй като не само поставя „Месокомбинат Добруджа“ АД в несигурност при избора на инвестиционните предложения, които трябва да обхване оценката, но е и

предпоставка за евентуална последваща отрицателна оценка при оценяване на качеството на доклада, съгласно чл. 96, ал. 6 от ОВОС, поради невключване на инвестиционни предложения, относими към инвестиционното предложение на дружеството.

Указанията за извършване на оценка по ОВОС следва да бъдат понятни, като дадат възможност на възложителя по инвестиционното предложение да се съобрази с тях, без да се налага да ги тълкува. Това обаче не е направено в обжалваното решение.

От заключението на приетата по делото съдебно-екологична експертиза се установява, че се предвижда капацитетът на възстановеното производство да е сравнително малък – 48 тона/24 часа, в сравнение с предишния капацитет – 70 тона/24 часа. Предприятието за месодобив и месопреработка предвижда да възстанови дейността си с използването на същите технологии и съоръжения, освен това капацитетът значително се намалява, поради което ще се намали количеството отпадъчни води или емисии, които биха могли да превишат позволените норми. В този случай допълнителни мерки като изграждане на нови пречиствателни станции или изграждане на нови системи за управление на замърсяването не са необходими. При възстановяването на производствената дейност ще се използват съвременни технологии, които значително намаляват риска от замърсяване. Системите за транспорт, складиране и обработка на суровините и отпадъците ще предотвратят всякакво неорганизирано изпускане на замърсители, поради което допълнителните мерки се считат за ненужни.

Горните съображения обуславят извода за основателност на подадената жалба. Решение № РУ-56-ПР/ 2024 г. от 12. 07. 2024 г. на директора на РИОСВ – Р. е незаконосъобразно и следва да бъде отменено, като преписката се върне на административния орган за ново произнасяне по депозираното искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за инвестиционно предложение “Възстановяване производствената дейност на предприятие за месодобив и месопреработка /месокомбинат “Д.”/, разположено в Индустриална зона на [населено място]”, при съобразяване с мотивите на настоящия съдебен акт.

При този изход на спора и предвид своевременно заявеното от страна на оспорващото дружество искане за присъждане на разноски по делото, следва да му се присъдят такива в доказвания размер от 426, 88 лева /четиристотин двадесет и шест лева и осемдесет и осем стотинки/, от които заплатена държавна такса в размер на 50 /петдесет/ лева и заплатено възнаграждение на вещото лице по изготвената съдебно-екологична експертиза в размер на 376, 88 лева /триста седемдесет и шест лева и осемдесет и осем стотинки/.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК Административен съд – София град, 53-ти състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № РУ-56-ПР/ 2024 г. от 12. 07. 2024 г. на директора на РИОСВ – Р..

ВРЪЩА преписката на директора на РИОСВ – Р. за ново произнасяне, съобразно мотивите на настоящия съдебен акт.

ОСЪЖДА РИОСВ – Р. да заплати на “Месокомбинат Добруджа” АД сумата от 426, 88 лева /четиристотин двадесет и шест лева и осемдесет и осем стотинки/, представляваща направените по делото разноски.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния

административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.
ПРЕПИСИ от решението да се изпратят на страните.